

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
Інститут економіки, управління та інформаційних технологій
Кафедра міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Управління міжнародною конкурентоспроможністю»

на 2020-2021 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Міжнародні економічні відносини»
Спеціальність	292 Міжнародні економічні відносини
Галузь знань	29 «Міжнародні відносини»
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Клименко Віта Іванівна
к.е.н., доцент,
доцент кафедри міжнародної
економіки та міжнародних
економічних відносин

Контактний телефон	+38-099-617-48-69
Електронна адреса	vita.klimenko.85@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.memev.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Створення системи теоретичних знань із забезпечення міжнародної конкурентоспроможності підприємств (організацій); формування умінь з оцінки конкурентних позицій суб'єктів міжнародного бізнесу і визначення умов, способів, факторів, стимулів збереження, посилення та створення нових конкурентних переваг.
Тривалість	5 кредити ЄКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; підготовка і захист есе; тестування; поточна модульна

	робота. Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність широких знань з основ міжнародного бізнесу, економічного аналізу в міжнародному бізнесі, конкуренції та конкурентна поведінка компаній у міжнародному бізнесі, корпоративного управління та соціальної відповідальності у міжнародному бізнесі, міжнародного менеджменту
Мова викладання	Українська, англійська, російська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках (ПР09)	Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їх позиції на світових ринках (СК04)

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Теоретичні аспекти управління міжнародною конкурентоспроможністю		
Тема 1. Конкуренція і міжнародна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Презентація-обговорення: «Основні функції та класифікація конкуренції»; «Взаємозв'язок конкурентоспроможності підприємства, галузі, регіону, країни». «Підприємство як основний суб'єкт конкурентних відносин».
Тема 2. Конкурентоспроможність товару (послуг) як пріоритетний компонент у системі стратегічного менеджменту підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку по оцінці конкурентних переваг у сфері собівартості і якості товарів (послуг) обраного студентом компанії.
Тема 3. Фактори	Відвідування занять;	Підготувати аналітичну довідку

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
міжнародної конкурентоспроможності підприємства	захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	по діагностиці міжнародного конкурентного середовища підприємства.
Тема 4. Оцінювання міжнародної конкурентоспроможності підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення міжнародної конкурентної стратегії компанії, яка повинна містити такі складові:
Тема 5. Стратегії міжнародної конкурентоспроможності підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення міжнародної конкурентної стратегії компанії.
Тема 6. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування, поточна модульна робота	Підготувати аналітичну довідку щодо вдосконалення системи управління міжнародною конкурентоспроможністю компанії і комплексу заходів, необхідних для імплементації обраної конкурентної стратегії
Модуль 2. Теоретичні аспекти конкурентоспроможності на міжнародному рівні		
Тема 7. Галузеві та секторальні імперативи формування конкурентних переваг суб'єктів міжнародних економічних відносин	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати презентацію результатів дослідження міні-групами на тему: «Сучасні тенденції формування конкурентоспроможності галузей світової економіки».
Тема 8. Регіональні та	Відвідування занять; захист	Підготувати презентацію

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
локальні виміри міжнародної конкурентоспроможності	домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	результатів дослідження міні-групами: «Регіон як складова конкурентоспроможності національних господарств світової економіки». Визначити конкурентоспроможність Полтавського регіону.
Тема 9. Кластери у системі формування міжнародної конкурентоспроможності підприємств	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Проаналізувати вплив кластерів світового рівня на економічний розвиток країн Скандинавського регіону. Здійснити бенчмаркінг кластерів світового рівня за даними роздаткового матеріалу.
Тема 10. Національні стратегії міжнародної конкурентоспроможності країн	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Визначити, на якій стадії розвитку перебувають Катар і Україна за методикою Всесвітнього економічного форуму (ВЕФ). Зробити висновки щодо бенчмаркінгу глобальної конкурентоспроможності цих країн і запропонувати стратегічні напрями підвищення конкурентоспроможності України в умовах жорстокої конкурентної боротьби. Використовуючи основні складові індексу глобальної конкурентоспроможності країн (GCI), побудувати багатокутник конкурентоспроможності заданих країн за основними факторами ВЕФ.
Тема 11. Сучасні конкурентні політики	Відвідування занять; захист домашнього завдання;	Розв'язати дві задачі, що викладені у роздатковому

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
країн та їхня ефективність	обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування	матеріалі
Тема 12. Глобальна конкурентоспроможність	Відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготуватися до проведення ділової гри: Глобальна конкурентоспроможність країн світу (сша, німеччина, україна, польща, казахстан). <i>Цілі гри:</i> Навчитися працювати зі статистичними даними, аналізувати чинники конкурентоспроможності країн світової економіки, самостійно робити висновки, навчитися працювати в команді.

Інформаційні джерела

1. Дунська А. Управління міжнародною конкуренто-спроможністю вітчизняних підприємств на інноваційній основі / А. Р. Дунська // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 7. – С. 104-109.
2. Звірігзде Д. Інтелектуальний капітал міжнародної конкурентоспроможності регіонів ЄС: емпіричний підхід / Д. І. Звірігзде // Економіка і регіон. – 2012. – № 2. – С. 51-56.
3. Кір'яков Д. Закономірності міжнародних злиттів та поглинань і посилення конкурентних позицій корпорації Nestle в Україні / Д. І. Кір'яков // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 6. – С. 166-174.
5. Максимець О. Методичні засади оцінювання конкурентних переваг лісової та деревообробної галузей у міжнародній торгівлі деревинною продукцією / О. В. Максимець // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2012. – № 1. – С. 81 - 86.
6. Максимов Ю. Н. Качество как фактор международной конкуренции / Ю. Н. Максимов, Ш. М. Магомедов // Международная экономика. – 2012. – № 11. – С. 19-30.
7. Мир после кризиса: глобальные тенденции 2025: меняющийся мир : Доклад Национального разведывательного совета США / гл. ред. Г. Павловский. – М.: Европа, 2011. – 188 с.

8. Клименко С. М. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] / С. М. Клименко – Режим доступу: <http://posibniki.com.ua/post-sistemno-procesniy-pidhid-do-upravlinnya-konkurentospromozhnistyuu-pidpriems-tva>.
9. Лепейко Т. І. Процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства : монографія / Т. І. Лепейко, А. В. Котлик. – Х., 2012. – 316 с.
10. Модель реакції конкурентів [Електронний ресурс] // trade.bobrodobro.ru – Режим доступу: <http://trade.bobrodobro.ru/26808>.
11. Павлова В.А. Система управління конкурентоспроможністю підприємства / В. А. Павлова, Р. В. Губарев // Європейський вектор економічного розвитку. – 2014. – № 2 (17). – С. 168–176. 15.
12. Сіваченко І. Ю. Управління міжнародною конкуренто-спроможністю підприємств: навч. посібник / І. Ю. Сіваченко, Ю. Г. Козак, Н. С. Логвінова. – Київ: Центр учбової літератури, 2010. – 311 с.
13. Солов'янчик А. В. Стратегічне управління конкурентоспроможністю підприємства ринку послуг [Електронний ресурс] / А. В. Солов'янчик. – Режим доступу: file:///C:/Users/test.PCI-NT/Downloads/Uproz_2015_4_9.pdf
14. Тульчинська С. О. Управління конкурентоспроможністю підприємства [Електронний ресурс] / С. О. Тульчинська, Я. В. Шемет. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/15_NPN_2013/Economics/10_138204.doc.htm.
15. Тютюнникова С. В. Система управління конкурентоспроможністю підприємства на світовому ринку [Електронний ресурс] / С. В. Тютюнникова, Л. О. Мельнік. – Режим доступу: [http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/242/1/ек.\(ро-1274\)Конспект%20лекцій%20УМКП.pdf](http://elib.hduht.edu.ua/bitstream/123456789/242/1/ек.(ро-1274)Конспект%20лекцій%20УМКП.pdf).
16. Фарафонова Н. В. Основні чинники впливу на конкурентоспроможність підприємств в умовах глобалізації / Н. В. Фарафонова // Актуальні проблеми економіки. – 2012. – № 8 (134). – С. 219-225.
17. Міжнародна мережа з питань конкуренції як платформа для вироблення кращих практик регулювання і правозастосування / С. Мороз, С. Шершун // Конкуренція. – 2012. – № 4. – С. 23-28.
18. Нестуля О. О. Актуальні питання підвищення конкурентоспроможності держави, бізнесу та освіти в сучасних економічних умовах : матеріали 1-ї Міжнар. наук.-практ. конф., Полтава, 14-15 лют. 2013 р. : у 3 т. / голова орг. комітету О. О. Нестуля. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2013.
19. Нестуля О. О. Сучасні наукові дослідження та пошук шляхів щодо підвищення конкурентоспроможності вітчизняних переробних підприємств харчової промисловості в умовах адаптації країни до світового торговельного простору : зб. тез міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., (м. Полтава, 11-12 грудня 2012 р.) / голова орг. комітету О. О. Нестуля. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 80 с.
20. О чем думают экономисты: беседы с Нобелевскими лауреатами : пер. с англ. / под ред. Пол Самуэльсон, Уильям Барнетт. – 2-е изд. – М. : Юнайтед Пресс, 2010. – 490 с.
21. Очеретна М. Оцінка стану конкурентного середовища в Україні за даними

- міжнародних рейтингів / М. Очеретна // Журнал європейської економіки. – 2013. – Т. 12 (№ 4). – С. 484-506 .
22. Панкратова Е. Н. Стандартизація як інструмент підвищення міжнародної конкурентоспособності продукції / Е. Н. Панкратова // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2014. – № 2. – С. 25-29.
23. Полунєєв Ю. В. Підвищення міжнародної конкуренто-спроможності країни як домінанта стратегічного антикризового управління / Ю. В. Полунєєв // Економічний часопис-XXI. – 2011. – №1-2. – С. 23-27.
24. Резніченко А. Оцінка інноваційного потенціалу України як фактор міжнародної конкурентоспроможності / А. Резніченко // Вісник Донецького національного університету економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського. Сер. Економічні науки. – 2011. – № 4. – С. 66-75.
25. Сафонов М. С. К вопросу об оценке факторов, влияющих на конкурентоспособность страны с точки зрения международного движения капитала / М. С. Сафонов // Международная экономика. – 2010. – №8. – С.19-22.
26. Старостіна А. Формування конкурентних переваг підприємств на міжнародних ринках / А. О. Старостіна, В. А. Кравченко, Л. О. Ярош-Дмитренко // Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. – 2012. – № 5. – С. 13-18 .
27. Ткачук О. Формування концепції конкуренто-спроможності України в міжнародних економічних умовах / О. М. Ткачук, А. А. Саврасова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 6. – С. 49-52.
28. Трояновська О. Б. Конспект лекцій з курсу «Стратегія підприємства» (для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр, денної і заочної форм навчання напряму підготовки 6.030504 – «Економіка підприємства») / О. Б. Трояновська; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 121 с.
29. Фактори міжнародної конкурентоспроможності регіону в умовах інноваційного розвитку [електронний ресурс] / С. К. Харічков, А. В. Дігіч // Економіка: реалії часу. науковий журнал. – 2013. – № 1 (6). – С. 142-146.
30. Шевченко О. Моделі підвищення міжнародної конкурентоспроможності країни: теоретико-методологічний аспект / О. О. Шевченко // Економічний вісник Донбасу. – 2011. – №3. – С. 57-60.
31. Шевченко О. Україна в міжнародних рейтингах конкурентоспроможності / О. О. Шевченко, О. В. Левківська // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2013. – № 4. – С. 211-213.
32. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи : моно-графія / Ю. Щербакова. – К.: ВЦ «Академія», 2014. – 208 с.
33. Doing Business Report 2019 // The World Bank [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://www.doingbusiness.org>
34. European Federation of Pharmaceutical Industries and Associations [Електронний ресурс] // The Pharmaceutical Industry in Figures 2019. – Режим доступу : <http://www.efpia.eu>
35. Global R&D funding forecast 2019 [Електронний ресурс] // Battelle, R&D Magazine. — Режим доступу : <http://www.battelle.org/>

36. International Trade Centre Statistics. — Режим доступу : <http://www.trademap.org>.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти:
<http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-7): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Модуль 2 (теми 8-12): відвідування занять (5 балів); захист домашнього завдання (3 бали); обговорення матеріалу занять (3 бали); виконання навчальних завдань (3 бали); завдання самостійної роботи (3 бали); тестування (3 бали); поточна модульна робота (10 балів)	30
Поточне оцінювання	60
Екзамен	40
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення
навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни